

A Fővárosi Ítéltábla a dr. **Tóth Miklós** ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Horváth M. Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth M. Gábor ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen hagyatéki hitelezői igény iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. november 9. napján meghozott, 60. sorszám alatt kijavított 22.P.21.796/2013/59. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 62. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az I. és II. rendű alperesek fizetési kötelezettségét 5.500.000 (Ötmillió-ötszázezer) forintra és annak 2008. június 20-tól 2013. június 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon, 2013. július 1-től a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatára leszállítja, ezt meghaladóan a keresetet elutasítja. Az I. és II. rendű alperesek által fizetendő perköltséget 21.660 (Huszonegyezer-hatszázhatvan) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak -a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására- 558.600 (Ötszázötvennyolcezer-hatszáz) forint első- és másodfokú eljárási illetéket, az állam által viselt illetéket 771.400 (Hétszázhetvenegyezer-négyszáz) forintra leszállítja.

Az ítélet egyéb fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 37.500 (Harminchétezer-öttszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és **ifj. A.I.** 1990-től hét évig élettársként éltek együtt és élettársi viszonyuk megszűnését követően is kapcsolatot tartottak. **Ifj. A.I.** 2002 októberében megvásárolta a ... frsz.-ú ... típusú személygépkocsit, amit banki hitel biztosítására opciós jog terhelt.

A felperes képviselője, dr. **T.M.** a 2008. június 3. napján kelt levéllel felszólította **ifj. A.I.**-t, hogy adósságát rendezze, a részére 2003. július 22-én átadott 4.000.000 forint és 2003. szeptember 8-án átadott 5.500.000 forint kölcsönt 15 napon belül fizesse vissza a felperesnek. A felszólítás eredménytelenségére tekintettel, a felperes kérelmére 2009. február 11. napján a közjegyző fizetési meghagyást bocsátott ki **ifj. A.I.** kötelezettrel szemben 9.500.000 forint kölcsön és kamata megfizetésére. **Ifj. A.I.** 2009. február 26. napján végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt, melyre tekintettel a közjegyző a fizetési meghagyásos eljárást megszüntette.

Ifj. A.I. (továbbiakban: örökhagyó) hagyatékát a **b.-i** ingatlan képezte, amire a III. rendű alperest holtig tartó haszonélvezeti jog illette. A hagyatéki eljárásban a közjegyző az örökhagyó hagyatékát a hagyatéki hitelezői igényekkel terhelten az I. és II. rendű alpereseknek adta át, akik az örökhagyó szülei.

A felperes keresetében az I. és II. rendű alpereseket a Ptk. 679. § (1) bekezdése alapján 9.500.000 forint és annak 2006. január 1. napjától járó törvényes mértékű kamata megfizetésére kérte kötelezni azzal, hogy a tartozásért az általuk örökölt ingatlannal kötelesek helytállni. A III. rendű alperest ennek túrására kérte kötelezni. Keresete ténybeli alapjaként a felperes előadta, hogy az örökhagyó részére 2003. július 22-én 4.000.000 forintot, 2003. szeptember 8-án 5.500.000 forintot adott át, amelyekről elismervény készült.

A 2003. július 22-én kelt elismervény elnevezésű okirat szövege a következő:

„Alulírott I.rendű alperes neve ... elismerem, hogy **K.Á.** ... helyettem a saját nevére vett fel 4.000.000 forintot a **banktól**. E kölcsön törlesztőrészleteinek visszafizetését vállalom. Ezen kívül a ... frsz.-ú ... törlesztőrészletének fizetését is vállalom, mely szgk-nak tulajdonképpeni vételára a 4.000.000 forint. A gépjármű átírására csak a későbbiek folyamán kerül sor, közös megegyezés alapján. A szgk. alvázszáma: „

A 2002. szeptember 8-án kelt okiratot az örökhagyó saját kezűleg írta ami a következőket tartalmazza:

„Alulírott I.rendű alperes neve (**helyiségnév** ...) elismerem, hogy **K.Á.-nak** (...) 5.500.000 forinttal tartozom, melyet baráti kölcsönként kaptam. Ezt az elismervényt saját kezűleg írtam!”

Az okiratokat tanúként **B.J.** és **H.P.** írták alá.

Az I. és II. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték vitatva annak jogalapját és összecszerűségét. Álláspontjuk szerint, az elismervényeket nem az örökhagyó írta, illetve írta alá. A felperes és az örökhagyó viszonya 1997-ben megszakadt, ezt követően az örökhagyónak más személlyel volt szerelmi kapcsolata. Az I. rendű alperes és az örökhagyó a családi vállalkozásban együtt dolgoztak és gépkocsik műszaki vizsgáztatását végezték. Az örökhagyó viszonyuk megszakítása után megbízásokat adott a felperesnek - például külföldről behozott gépkocsik forgalomba helyezésére - hogy ebből megélhetéséhez legyen valami jövedelme. Az örökhagyónak szokása volt, hogy a műhely irodájában általa aláírt üres

papírokat tartott, hogy szükség esetén azokat felhasználhassák az ügyintézéshez. A felperes által az örökhagyó részére folyósított kölcsönről tudomásuk nincs, kölcsönre az örökhagyónak nem volt szüksége.

A III. rendű alperes érdemi védekezést nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a 2012. március 27. napján meghozott **ítéletével** kötelezte az I., II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 9.500.000 forintot, annak 2008. június 20-tól a kifizetésig járó törvényes mértékű kamatát, valamint perköltséget, és az államnak a felperes által le nem rótt illetéket. A Fővárosi Ítéltábla a 2013. március 7. napján meghozott **végzésével** az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte. A végzés indokolása szerint, az elsőfokú bíróság a kamatkövetelést csak részben ítélte meg, ennek ellenére ítélete rendelkező része elutasító rendelkezést nem tartalmaz. Ítéletében az elsőfokú bíróság a Ptk. 679. §, 677. § és 683. § (1) bekezdését jelölte meg és idézte, melyek azonban kizárólag az örökhagyó tartozásának örökösével szembeni érvényesíthetőségét alapozzák meg. A Ptk. 677. § (1) bekezdés c) pontja szerint, az örökösrel szemben hagyatéki hitelezői igényként érvényesíthető az örökhagyó tartozása, mely körbe olyan követelés tartozik, ami az örökhagyót a halálakor fennálló jogviszony alapján terhelte. Erre figyelemmel jogvita esetén az, hogy az örökhagyónak halálakor volt-e tartozása, a keresettel érvényesített követelést megalapozó jogviszony és arra irányadó anyagi jogi szabályok alapján ítéltető meg. Mindezek mellett az alperesi védekezésre tekintettel, további szakértői bizonyítás szükséges.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során hozott ítéletével kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 9.500.000 forintot, annak 2008. június 20-tól a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező kamatát, továbbá 400.000 forint + ÁFA, összesen 508.000 forint ügyvédi munkadíjat. A felperes az önkéntes teljesítés elmaradása esetén kielégítést a **b.-i** ingatlanból kereshet végrehajtás útján. A III. rendű alperest mindezek tűrésére kötelezte. Ezt meghaladóan a kamatkövetelés tekintetében a keresetet elutasította. További rendelkezése szerint, a le nem rótt 570.000 forint illetéket és 213.741 forint előlegezett szakértői díjat az állam viseli.

A tényállás körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2003. július 22-én 4.000.000 forintot adott át az örökhagyónak, továbbá 2003. szeptember 8-án egy jövedelmező tevékenység elindításához további 5.500.000 forint kölcsönt adott részére. Az örökhagyó visszafizetési kötelezettségének nem tett eleget.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság felsorolta és idézte az alkalmazott jogszabályi rendelkezéseket (Pp. 164. § (1) bekezdése, 216. §, 196. § (1) bekezdése, a Ptk. 523. § (1) bekezdése, 679. § (1) bekezdés első mondata, 677. § (1) bekezdés c) pontja, 683. § (1) bekezdése), továbbá utalt a PK 192. számú állásfoglalásra a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival való felelősség tekintetében. Álláspontja szerint minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy az örökhagyó a felperesnek 9.500.000 forinttal tartozott, amelynek visszafizetésére kötelezettséget

vállalt, melyre a Ptk. 196. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerinti, teljes bizonyító erejű magánokiratok álltak rendelkezésre. A 2003. június 22-én kelt okiraton az „I.rendű alperes neve” névaláírás a perben beszerzett szakértői véleményből kitűnően a névtulajdonostól származik. Emellett **H.P.** és **B.J.** tanúk aggálytalan vallomásukkal alátámasztották, hogy az okirat keltének napján a felperes 4.000.000 forint kölcsönt adott át az örökhagyó részére. A felperes előadása szerint, ezt az összeget egy gépkocsi vételáraként adta az örökhagyónak azzal, hogy miután a gépkocsin fennálló egyéb terheket az örökhagyó kiegyenlíti, ő megkapja a gépkocsi tulajdonjogát és ekkor megtörténik annak átírása. A gépkocsit az örökhagyó azonban másnak adta el, ezért a második kölcsön után abban állapodtak meg, hogy az örökhagyó tartozását egy összegben, üzleti vállalkozása hasznáiból fizeti vissza. A 2003. szeptemberi elismervényt az örökhagyó írta saját kezűleg, amelyből egyértelműen kitűnik, hogy annak jogcíme kölcsön volt, mellyel összefüggésben az előzőekben hivatkozott okirati tanúk igazolták a pénz átadását.

Az okiratokkal szemben a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az okiratokat nem az örökhagyó írta, illetve írta alá, továbbá biankó papírokat írt alá és a gépirással készült elismervényen a gépelt szöveg utóbb keletkezett, mint az aláírás. Az alperesek bizonyítási kötelezettségüknek csak részben tettek eleget. **Sz.G.** és **N.I.** tanúk csak azt igazolták, miszerint az örökhagyónak szokása volt, hogy aláírt üres papírt hagyott a szervizben, ők láttak is ilyet, az azonban nem igazolt, hogy a felperes ilyen aláírt papírral rendelkezett. Emellett szakértői módszerekkel nem lehetett megállapítani a 2003. július 22-i elismervényen az örökhagyói aláírás és a felette lévő géppel írt szöveg keletkezésének sorrendjét.

A 4.000.000 forint tekintetében a kölcsön, mint a hagyatéki tartozás jogcíme nem teljesen helytálló. A felek szándéka eredetileg arra irányult, hogy ezen összeg ellenében az örökhagyó gépkocsiját átruházza a felperesre tehermentesen. Ez a szándék azonban egyértelműen megghiúsult, melynek körülményeit a perben felderíteni nem sikerült. Az I. rendű alperes előadása szerint a gépkocsi eladására még a 2003. júliusi kölcsön előtt sor került, amelyen nem volt teher. Felmutatott egy 2003. április 4. napján kelt adásvételi szerződést, mely szerint a gépkocsit **C.P.** vette meg és a vételár 4.000.000 forint volt. Ezzel szemben, a **K.** nyilvántartás szerint a ... frsz-ú személygépkocsi 2002. október 16-tól 2004. február 23-ig volt az örökhagyó tulajdona és azt hitel terhelte. A hitel kiegyenlítésére feltehetőleg annak eladásával egyidejűleg került sor, tekintettel a hitelintézet törlési engedély iránti kérelmének dátumára, ami az adásvételi szerződést követő nap volt. E körülményekből megállapítható, hogy a gépkocsi ténylegesen nem került a felperes tulajdonába. Miután a felperest a 4.000.000 forint összeg átadásakor ajándékozási szándék nem vezette, ennek fejében ellenszolgáltatást az örökhagyó nem nyújtott, ezért az adott összeggel jogalap nélkül gazdagodott, amit a Ptk. 361. § (1) bekezdése értelmében, mint vagyoni előnyt vissza kell téríteni. Az elismervény tartalma alapján az 5.500.000 forint tekintetében a tartozás jogcíme kölcsön. Az, hogy ennek jogcímét a felperes nem helyesen jelölte meg, követelése érdemi elbírálásának nem volt akadálya.

A Ptk. 301. § (1) bekezdésének rendelkezéséből kitűnően, a késedelmi kamatfizetési kötelezettség a késedelem objektív szankciója, ami a kötelezettet felróhatóság hiányában is terheli. A pénzüsszegek visszafizetési határideje tekintetében a felek között megállapodás nem jött létre, erre vonatkozó adatot az okiratok sem tartalmaznak. Ezért a Ptk. 298. § b) pontja az irányadó, mely szerint a kötelezett késedelembe esik, ha a jogosult felszólítására nem teljesít. A felperes 2008. június 3-án kelt felszólításban 15 napon belül kérte, hogy az örökhagyó tartozását fizesse vissza. A felszólítást az örökhagyó 2008. június 5-én átvette, ezért az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű alpereseket a teljesítési határidő figyelembevételével 2008. június 20. napjától kötelezte a 9.500.000 forint után a kamat megfizetésére. A III. rendű alperest a felperesi követelés kiegyenlítésének türéseire kötelezte. Az I. és II. rendű alperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a felperes perrel felmerült költségeit megfizetni, amit az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapított meg. A felperes, valamint az I. és II. rendű alperesek személyes költségmentessége folytán a le nem rótt eljárási illeték és az előlegezett szakértői díj viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság a 2015. november 10. napján meghozott **kijavító végzésével** az 59. sorszámú ítélet rendelkező részében a felperesnek fizetendő munkadíjat 400.000 forintra javította ki. A végzés indokolása szerint, az ítélet írásba foglalása során észlelte, hogy az ügyvédi munkadíjat áfával növelten állapította meg. A felperesi képviselő ÁFA mentes, ezért a bíróság a Pp. 224. § (1) bekezdése alapján rendelkezett ítélete kijavításáról.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben kérték, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a keresetet utasítsa el. Másodlagos fellebbezési kérelmük az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult.

A fellebbezésben az I. és II. rendű alperesek vitatták az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, mely szerint a 2003. június 22. napján kelt okirat minden kétséget kizáróan igazolta, hogy a felperes 4.000.000 forintot adott át az örökhagyó részére. Ezen okirattal összefüggésben a kihallgatott tanúk és a felperes előadása között alapvető ellentmondások mutatkoznak. Az okirat tartalma szerint a felperes saját nevében vett fel 4.000.000 forint összegű kölcsönt a **banktól**, melynek törlesztőrészei, továbbá a gépkocsit terhelő tartozás fizetését az örökhagyó vállalta. Ezen túlmenően az okirat szerint a 4.000.000 forint tulajdonképpen a gépkocsi vételára. Ezzel szemben, a felperes előadásából kitűnően a **banktól** hitelt nem vett fel. Az I. és II. rendű alperesek álláspontja szerint a Ptk. 228. § (3) bekezdése alapján az okiratban az a kötelezettségvállalás, hogy az örökhagyó vállalta a **banktól** felvett kölcsön törlesztőrészeinek fizetését, nyilvánvalóan semmis feltétel, mert a felperes nyilatkozatából kitűnően a banktól kölcsönt nem vett fel, márpedig az okirat egy adott pénzintézetől, egy adott összeg erejéig felvett kölcsön törlesztőrészeinek megfizetésére vonatkozott. Mindezek mellett, álláspontjuk szerint az örökhagyó visszafizetési kötelezettsége sem a Ptk. 523. § (1) bekezdése, sem pedig 331. § (1) bekezdése szerint nem áll fenn. Kölcsönjogviszony a felek között nem jött létre, így

viSSzaFizetési kötelezettség sem keletkezett, másrésről az örökhagyó oldalán vagyoni előny sem keletkezett. Magából az okiratból nem állapítható meg, hogy a 4.000.000 forint az örökhagyó részére átadásra került volna. **B.J.** tanú a 2001. november 22. napján tartott tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy az összeg nagyságát az elismervényből látta, a pénzt nem számolta meg. További alapvető ellentmondás, hogy **H.P.** tanú kihallgatása során azt állította, a felperes ingatlanára hitelt vett fel a pénzintézettől és ezt a pénzt adta oda az örökhagyónak. Ezzel szemben maga a felperes nyilatkozott arról, hogy az elismervény szerinti banktól kölcsönt nem vett fel. Mindezekre tekintettel, nem helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy **H.P.** és **B.J.** tanúk aggálytalan vallomásukkal alátámasztották az örökhagyó részére a pénz átadását.

Az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Fővárosi Ítéltábla **végzésének** azon előírására, mely szerint marasztaló ítélet esetén a bíróságnak szükségszerűen állást kell foglalnia a felperes követelésének jogalapja tárgyában. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdésébe ütköző módon kötelezte az alpereseket a 2003. július 22. napján kelt okirat alapján jogalap nélküli gazdagodás jogcímén 4.000.000 forint megfizetésére. A felperes sem keresetében, sem később az eljárás során nem jelölte meg, hogy az alpereseket milyen jogcímen kéri kötelezni 4.000.000 forint megfizetésére. A kereseti kérelemhez való kötöttségre figyelemmel, az elsőfokú bíróságnak nem lett volna lehetősége ilyen jogcímen marasztalni az alpereseket. Az adott pénzösszeg tekintetében az alperesek vitatták annak átadását, összegét, továbbá jogcímét is.

A 2003. szeptember 8. napján kelt okiratban az örökhagyó azt ismerte el, hogy 5.500.000 forint összeggel tartozik a felperesnek. A Ptk. 242. § (2) bekezdése szerint a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, de az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető vagy a szerződés érvénytelen. E hivatkozott rendelkezés alapján, a bizonyítási teher a kötelezettet terheli, azonban a tartozáselismerésére alapított igény érvényesítése során sem nélkülözhető, hogy a követelés alapját képező jogügylet lényeges elemei feltárássra kerüljenek. Ezt alátámasztja az a körülmény, hogy a tartozás elismerése nem változtatja meg a tartozás jogcímét, ezért az I. és II. rendű alperesek álláspontja szerint a tartozás elismerésétől függetlenül fel kellett volna tární az elismerés alapjául szolgáló jogviszony részleteit is. Mindezekre tekintettel az elsőfokú eljárásban nem került feltárássra, hogy a felperes követelése milyen jogviszony alapján állt fenn az örökhagyóval szemben, illetve annak részletei sem kerültek feltárássra. Önmagában az a körülmény, hogy az írásszakértő megállapítása szerint a 2008. szeptember 3-án kelt okiratot az örökhagyó írta, nem elegendő arra, hogy a bíróság örököseit kötelezze az okirat szerinti összeg megfizetésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint, a megismételt eljárásban felvett bizonyítási eljárásban már érezhető volt, hogy az alperesek időhúzásra törekednek. Az elsőfokú bíróság minden bizonyítást lefolytatott, olyat is, ami nem volt feltétlenül szükséges, például az okirat keletkezésével kapcsolatos szakértői bizonyítást, ami miatt az ügy egy évig állt. Ezen közben az alperesek az ingatlant, ami fedezetül szolgált volna, elidegenítették. A felperes követelése alapját képező két okiratot önmagában kell vizsgálni,

melyekkel szemben az alperesek állításait nem tudták bizonyítani. A felperes követelésének jogcímét, jogalapját és az átadott összeget megtámogatták a szakértői vélemények, a tanúvallomások, ezért megállapítható volt, hogy a felperes részéről a 9.500.000 forint tényleges átadása megtörtént. Az egyik okirat vonatkozásában kétségtelen, hogy azt maga az örökhagyó írta, a másik vonatkozásában viszont részletes bizonyítás folyt az elsőfokú eljárás során. Lehet, hogy a **banktól** a pénz felvétele nem nyert bizonyítást, az okiratot aláíró tanúk azonban megerősítették a pénz átadását és azt, hogy kölcsönügylet történt. A tanúknak nem azt kellett bizonyítania, hogy hány forintot adott át a felperes az örökhagyónak, hanem annak tényét, hogy a pénzt átadta, ez pedig bizonyításra került.

A fellebbezés részben alapos.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges további bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat azonban okszerűtlenül, nem a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, egybevetve és összességükben értékelte. Figyelmen kívül hagyta az okiratok tartalma, a felperes előadása és a tanúk vallomása között mutatkozó lényeges ellentmondásokat, ebből következően az általa megállapított tényállás téves, érdemi döntése, valamint annak indokolása csak részben helytálló.

A szakértői vélemények alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a 2003. július 22-én kelt elismervényen lévő névaláírás, valamint a 2003. szeptember 8-án kelt okirat kézírása és aláírása az örökhagyótól származik. Az az álláspontja azonban nem helytálló, miszerint a Pp. 196. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratok minden kétséget kizáróan bizonyítják, hogy az örökhagyó a felperesnek 9.500.000 forinttal tartozott és annak visszafizetésére kötelezettséget vállalt. A felperes állítása szerint az örökhagyónak 2003. július 22-én 4.000.000 forintot, 2003. szeptember 8-án 5.500.000 forintot adott át, melynek bizonyítékeként az adott időpontokban keletkezett, az örökhagyótól származó, teljes bizonyító erejű magánokiratokra hivatkozott. A Pp. 196. § (1) bekezdése alapján a teljes bizonyító erejű magánokirat az ellenkező bebizonyításáig arra szolgál teljes bizonyítékkul, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. Ebből következően az, hogy az örökhagyótól származó okiratok bizonyítják-e a felperes állításait, az okiratok tartalma alapján ítéltető meg. A bizonyítékok értékelésénél lényeges körülmény, hogy tartalmuk alapján az örökhagyó részéről kiállított okiratok azok keltezésének időpontjában a felperestől pénz átvételét igazoló nyilatkozatot nem tartalmaznak.

A 2003. július 22-én kelt okirat bizonyítékként való értékelésénél meghatározó jelentőséggel bír annak tartalma, továbbá a felperes ezzel kapcsolatos, az eljárás során tett ellentétes személyes előadásai, amelyek megalapozottan teszik kétségesé szavahihetőségét, továbbá az okirati tanúk vallomásának bizonyítékként való értékelését. A felperes állítása szerint az örökhagyó személygépkocsiját meg akarta vásárolni, a 2003. július 22-i okirat ezzel volt kapcsolatos, amelynek aláírásakor az örökhagyónak 4.000.000 forintot adott át a gépkocsi vételáraként. Az okirat tartamából kitűnően, annak aláírásával az örökhagyó azt ismerte

el, hogy a felperes „helyette, saját nevére vett fel a **banktól** 4.000.000 forintot,” melynek törlesztő részletei megfizetését vállalja, amelynek múlt idejű megfogalmazásából következően a felperes a hitelt már az okirat keltét megelőzően felvette, aki ennek valóságát maga cáfolta. A felperes előadása szerint az okirat tartalmát előzetesen ő fogalmazta meg és foglalta írásba annak kinyomtatásával. Az okiratban a hitelfelvétel múlt idejű megfogalmazását azzal magyarázta, miszerint eredeti elképzelése az volt, hogy a megjelölt pénzügyintézetől vesz fel kölcsönt, az okirat aláírásakor kölcsönkérelme már be volt adva, az általa készített elismervénybe „azért nem a valós eseményeket írta bele”, mert az örökhagyóval abban maradtak, „hogy egyszer készül egy másik papír”. Másik előadása szerint a banktól 6.500.000 forint hitelt vett fel, melyből az örökhagyónak 4.000.000 forintot fizetett ki, majd 2003 szeptemberében a különbözetet is átadta neki (21. sorszámú jegyzőkönyv). Emellett meghallgatása során, kérdésre nem tudta megmondani, hogy honnan volt az a 4.000.000 forint, amit 2003. július 22-én átadott az örökhagyónak (21. sorszámú jegyzőkönyv). Jóval később (47. sorszámú jegyzőkönyv) azt adta elő, miszerint a **banktól** hitelt nem vett fel és a 4.000.000 forint kifizetését családi forrásból oldotta meg. Mindezek mellett a 2003. július 22-i okirat tartalma meglehetősen ellentmondásos, a 4.000.000 forint vételár jellegét megalapozottan teszi kétségesé, hogy az okiratban az örökhagyó a részére járó vételár törlesztő részletei fizetésére vállalt kötelezettséget.

H.P. okirati tanú vallomása szerint ingatlan hitelezéssel foglalkozik. A 2003. július 22-i eseménnyel kapcsolatban azt adta elő, hogy az örökhagyó a felperes barátja volt, akinek hitelt kellett szerezni, ami végül meg is történt, úgy, hogy a felperes a lakására vett fel hitelt és adta oda a barátjának. Amikor megkapta a pénzt a felperes, elkészítette a kölcsönről a papírt, ő és a felperes együtt mentek a parkolóba, a felperes a pénzt átadta és aláírták az elismervényt. A másik ügylet úgy volt, hogy a felperes barátjának még kellett pénz, „ez a második összeg is a korábban felvett hitelnek a maradék összege volt”. A tanú által előadottak valóságát egyértelműen cáfolja a felperes megismételt eljárás során tett előadása, mely szerint 2003 júliusában hitelt nem vett fel. Mindezekre figyelemmel a felperes azt, hogy 2003. július 22-én 4.000.000 forintot adott át az örökhagyónak kölcsön, illetve a gépkocsi vételárára, és ebből eredően az örökhagyónak tartozása keletkezett, hitelt érdemlően nem bizonyította, ezért e tekintetben keresete megalapozatlan.

Az örökhagyó által saját kezűleg írt, 2003. szeptember 8-án kelt okirat, tartalma alapján tartozáselismerő nyilatkozat, ami tartalmazza a tartozás jogcímét (kölcsön) is. Azzal szemben a Ptk. 242. § (1) bekezdése szerint az I-II. rendű alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a tartozás nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen. Ilyen, a követelés elutasítását megalapozó okot nem bizonyítottak, ezért a felperesnek ezen okira alapított követelése alapos.

A kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és az I-II. rendű alperesek marasztalását 5.500.000 forintra és annak 2008. június 20. napjától járó törvényes mértékű kamatára leszállította, és az ezt meghaladó keresetet elutasította. Ennek folytán a felperes 4.000.000

forint követelés erejéig pervesztes, ezért az ítélet tábla az I-II. rendű alperesek által fizetendő perköltséget részbeni pernyertesséjükre tekintettel leszállította. A felperest pervesztessége arányában a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint kötelezte az általa le nem rótt elsőfokú eljárási illeték, továbbá az előző, hatályon kívül helyezett ítélet elleni fellebbezési illeték megfizetésére, az I-II. rendű alperes költségmentessége folytán az állam által viselt illeték összegét leszállította, az ítélet egyéb helytálló rendelkezéseit helyben hagyta. A másodfokú eljárásban az I-II. rendű alperesek nagyjából pervesztések, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján őket kötelezte a felperes részére a másodfokú perköltség, a pernyertességének megfelelő (1.500.000 forint), a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Budapest, 2016. június 2.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző